

86 sept 2024

Pris 25 kr

på Ljungen

The William Shakespeare Pub

Formtoppen m.m.

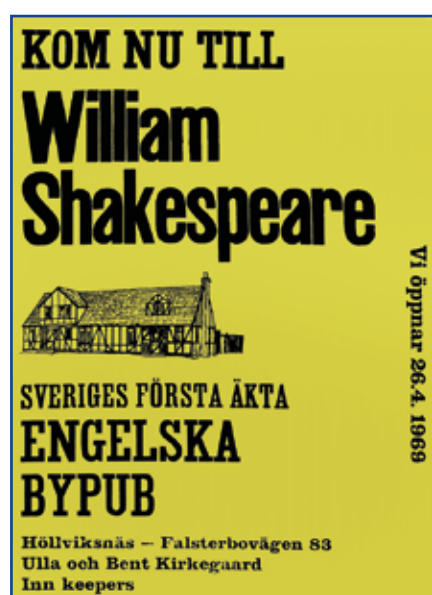

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN

När Puben kom till byn!

Lördagen den 26:e april 1969 slogs dörren till The William Shakespeare pub i Höllviken upp!

175 gäster, bland dem representer för Rengs kommun, diverse föreningar samt en del restaurangfolk, fick då glädjen att se den som många ansåg smält unika (vilket det visar sig så icke alls vara fallet) pub som kommit till byn. Makarna Bent och Ulla Kirkegaard hälsade som krögare och värdar välkomna.

Annons inför öppningen.

Därmed hade ett stycke lokal- och kulturhistoria börjat skrivas i Höllviken.

Hur kom det sig då att puben kom till byn?

Jo, Bent Kirkegaard arbetade vid den tiden som disponent på Tingsryds bryggeri. Han hade i september 1968, under »Brittiska veckan« i Kungsträdgården i Stockholm, besökt puben. Så gjorde för övrigt även den engelska prinsessan Alexandra av Kent den 27 september 1968, så lite kunglig glans har glittrat över »vår« pub.

Puben hade tagits dit av eng-

elska öltillverkaren BASS som ville få upp intresset för sin öl.

Tiden var lämplig då mellanölet sedan några år införts i Sverige och de tidigare rigida reglerna kring alkoholservering luckrats upp efter motbokens avskaffande 1955.

Puben blev en braksuccé i »Kungsan« och varje dag var det kö för att komma in då alla med egna ögon ville se denna »gamla« pub som påstods var byggd i plast.

Puben är nämligen inte alls från 1500-talet som man vid en första anblick kan luras tro. Det var det engelska företaget Ayala Designs Ltd som tillverkade pubar i byggsats (jämför våra svenska husfabriker) i Stowmarket strax utanför London.

Arkitekt Tiko Alaouff hade ritat puben, precis som flera andra, i den »huskatalog« som Ayala Designs hade i sitt sortiment.

Deras pubar fanns vid den tiden på åtskilliga håll runt om i världen, bland annat i Tel Aviv, Montreal, Bryssel och så då även Höllviken. Ytterligare en likadan pub som i Höllviken importerades till Sverige, närmare bestämt Södertälje,

men efter att ha flyttats ett par gånger där så blev den 1993 och exporterad till Pärnu i Estland.

»Vår« pub i Höllviken är ritad i engelsk 1500-tals stil (Tudorstil) men det fanns även i andra stilar och prisklasser. Byggsatsen var komplett med inredning, öltappar, utsmyckning med mera. Till och med darttavla med pilar följde med.

En stor del av byggmaterialen är faktiskt av plast, till exempel yttertak, »tegel« inomhus, den öppna spisen, men allt trä var helt nytt men antikbehandlat virke för att se gammalt ut. Till och med det som är ristat i pelarna invändigt är »fejk« men allt är nog samt studerat i genuina pubar i England!

Man hade lagt många timmar och hundratals besök på pubar runt om i England för att hitta de rätta detaljerna för sina byggsatser. Exempelvis yttertaget är en direkt avgjutning från ett riktigt tak på en pub i England och sedan har man gjutit schabrak i glasfiberplast. Detta tak var dock så otätt att det regnade in och fick ersättas.

Under uppförandet 1969. Foto: Hans Fröslev privat.

Puben byggdes först upp på fabriken i England för att sedan demonteras och alla delar numrerades för att enkelt kunna byggas upp igen.

Färden gick sedan först till Båstad där den drevs av Lars Lendrop under sommaren 1968 och sedan till Kungsträdgården i Stockholm där den uppfördes med anledning av »Brittiska veckan«. Stockholmsarna gjorde allt vad de kunde för att på något lämpligt ställe, få ha kvar denna omåttligt populära pub, men så blev ju inte fallet.

Puben demonterades på nytt och fraktas ner till Höllviken där Bent (som för övrigt även var politiskt engagerad i Rengs kommun) funnit lämplig tomt. Bent fick hyra tomten och hade även skaffat sig ett treårigt, tillfälligt bygglov för sin pub.

Fem man från tillverkaren i England kom till Höllviken för att bygga puben, vilket lär ha tagit cirka 16 dagar.

Många Höllvikare tyckte 1969 att puben var ett trevligt inslag (då den nästan såg ut som ett skånskt korsvirkeshus) men en hel del var rädda för att den skulle dra med sig busliv.

Bent och Ullas son Søren kom även han att bli involverad i puben. Efter ett antal år övertog han puben och 1977 hade han lockat till sig sin sväger, Hans Fröslev som blev delägare.

Bent och Hans kom båda från ön Mors i Limfjorden i Nordjylland i Danmark.

Den senare var utbildad kock och hade lång erfarenhet bland annat från »Marienlyst« och »Kystens Perle«. Med hans kokkonst lyfte försäljningen av mat och vid den tiden, vid slutet av 1970-talet, stod maten för mer än 50% av omsättningen. Vällagad husmanskost, men även exklusivare maträtter, stod då på matsedeln.

Sista menyn under krögare Fröslevs era. En del läsare nickar nog med igenkännande vemod.

Hans Fröslev var ju i högsta grad en duglig kock men han var även jägare. Det följde ju således att han under »säsong« serverade sagolika köttdeklar från olika djur han skjutit. Själv minns jag hur vi många gånger åkte till puben enkom för att njuta Hans kronhjortfilé!

Några rätter följde med som klassiker från år till år men annars varierades menyerna för att attrahera Näsetborna

Ett äldre par, på en äldre bild, låter sig väl smaka. Foto: Hans Fröslev privat.

När Puben kom till byn!

att komma på besök. Ett par som bara måste nämnas är »Romeo« respektive »Julia«. Den förstnämnda är friterad ansjovistoast med bearnaisesås och den sistnämnda är friterad camembert med hjortronsylt. Lika gott då som nu.

Sedan 1970-talet exponerades på bardisken den nästintill svarta pubkorven Brass. Tvärsnittet var närmare en decimeter och man fick en drygt centimetertjock skiva i en servett. Och vem minns inte Timmermanskorven, som hängde ovanför bardisken och klipptes i bitar med en uråldrig typ av ullsax? Satt som en smäck till öl.

Några av menyerna kan skådas på bild här ovan. Lägg nogsnamt märke till prisnivån såhär i slutet av 1970-talet. Om det stått € istället för SEK som valuta i menyerna hade den hyggligt stämt

med dagens prisbild (2024) Den sista menyerna under Hans Fröslevs tid var försedd med en handmålad bild av puben. Det var reklamaren, tillika stammisen Masse Mollberg som målat den.

Omkring 1980 fick Søren Kirkegaard andra planer varvid Hans Fröslev köpte ut honom. Hans och hans dåvarande hustru

Annika stod nu ensamma som värdpar.

Redan när Hans kom med som delägare 1977, hade puben börjat en ny era. Med vällagad mat, olika teman som lockade gäster såsom »Ungerska Veckan«, »Fiskveckan« mm.

En annan begivenhet var »bartömning« som hölls årligen inför pubens vinterstängning.

Vykort från Shakespeare Pub.

En sådan bartömningskväll gick man ur huse för att njuta av pubens mat och dryck innan den stängdes. Det var nämligen som så att under Bents tid hölls puben stängd januari-februari och sedan under Hans tid var det endast februari han höll stängt (för att bland annat åka skidor med sina barn) och då fick Näsetborna klara sig utan sin älskade pub.

Någon begivenhet skapade sig själv såsom Näsetungdomarnas hemvändarkväll den 23/12 då man kom hem till föräldrahemmet men innan julens lugn spred sig över bygden ville ungdomarna träffa sina vänner, varför man såklart begav sig till puben! Oftast långt fler än tillståndet medgav bevistade puben dessa kvällar. Detta blev med tiden årets största kväll (räknat i omsättning).

Gästerna kände sig som hemma på puben! Man kunde bland annat få sig ett stammisglas. Detta var ett glas som man själv tog med sig till puben. Glasen »mättes in«, det vill säga Hans kollade hur mycket som glasen rymde och satte individuella priser för att få dem fyllda med öl från fat. Sedan hängdes de som fick plats upp på krok i baren. Hans hade, innan han slutade, mer än 250 stammisglas i puben. En sak som fanns med från pubens begynnelse var »Yard of Ale«. Ett långsmalt ölglas med en »kula« i botten, nästan som en glaskolv. Denna rymde »three pints« vilket motsvarar drygt 1,7 liter öl. Om man kunde svepa detta stora glas öl utan att ta munnen från glaset, belönades man med en slips med ett broderat porträtt av William Shakespeare. Finns

kanske någon som har en sådan kvar i garderoben där hemma? Det fanns faktisk en damvariant av detta glas också. Det rymde ca 1,2 liter. Framgår dock inte om det fanns något mer kvinnligt pris för bedriften att tömma det glaset.

Åtskilliga är de foton som tagits i lokalerna. Ett foto, taget längs den vältrafikerade bardisken, användes under en tid av det danska bryggeriet Faxe som design på en av sina ölburkar.

Det har under åren varit ett antal intressanta händelser från puben som vi fått ta del av.

En sådan tilldragelse var när det i maj 1969 kom 25 damer från Birmingham, »The Sutton Coldfield Ladies Auxiliary«, på besök till puben. De var samtliga gifta med pubvärdar i England och i samband med att de gjorde studiebesök på Carlsbergs bryggeri ville de åka över sundet för att se Bent Kirkegaards pub. Ett par av dem hade träffat Bent i samband med att han gjorde studiebesök i England för att lära sig om engelskt publiv. Precis som hemma i England, tyckte damerna!

Även om en del var rädda för att det skull uppstå busliv vid puben, så blev det inte direkt något sådant, i alla fall de första 25–30 åren.

Några incidenter fanns såklart, som alltid när det finns alkohol med i bilden, men Hans var en stor och stark herre som de allra flesta hade mycket stor respekt för. Vissa kvällar stod där dessutom en »biff« i dörren och höll ordning på besökarna.

De besökare som betedde sig så pass illa att Hans blev arg,

Faxes ölburk.

råkade då ut för »domen« om ett års avstängning från Puben! Hårt slag för en del att tvingas stå utanför när alla kompisarna spenderade fredagskvällen på puben.

Dock råkade Hans ut för en del stöder genom åren. Vid ett tillfälle fick han hela dagskassan (och lite till) stulen efter »lillejul«. En före detta anställd visste precis var kassaskåpet fanns och lyckades komma åt det natten mot julafton. Över 100.000 kr försvann men det kunde aldrig bevisas vem som stulit pengarna, men Hans är säker på sin sak. Som lök på laxen tvingades Hans betala moms till staten på den försäljningen ändå, trots att alla pengarna från mat- och dryckesförsäljningen var borta, men så är ju å andra sidan reglerna fortfarande idag.

Vid ett annat tillfälle var det en kille som lyckade smita in bakom baren och stjäla en flaska Fernet Branca. Killen slank ut och intet ont anande halsade han hela flaskan ute på P-platsen. Den

När Puben kom till byn!

Hans Fröslev och Sören Kirkegaard,
1970-tal Foto: privat.

unge mannen ingick sannolikt i begåvningsreserven ety han knallade därefter in på puben och beklagade sig för Hans att det var ett dj-vla rävgift. – Tack för att du kom. Du är nu skyldig mig 1.000kr för flaskan, sa Hans.

Att bedriva pubverksamhet i en engelsktillverkad »plastpub« har såklart sina utmaningar. Hans tvingades under sin tid investera stort i byggnaden, dels för brandskydd, dels för att leva upp till myndighetskraven gällande till exempel köksventilation. Bara i köket investerade man på 1990-talet över en miljon kr.

En uteveranda med havsutsikt lät Hans också bygga. Även där stoppades det in en miljon för att få denna på bästa sätt med stor bar och skottsäkert glas längs hela kortväggen mot havet. Kul i sammanhanget var ju att precis när verandan var färdigbyggd hade byggnadsnämnden i Vellinge kommun bokat in sig där för en kafferast under sin årliga rundresa.

Under besöket kommenterade dåvarande stadsarkitekt att »det nog var som så att Hans inte riktigt sökt bygglov för denna veranda«. Men ingenting är omöjligt. Verandan fick vara kvar och gladdde många av oss under flera år.

En gång var det en kund som var på puben med ett större sällskap. Han gick ut i köket och bad att få köpa två flaskor whisky. Självklart sa Hans. De kostar 1.000 kr/st. Inga problem! Kunden betalade flaskorna och gav därefter den ena till Hans – Här får du! Därefter bjöd mannen sitt gäng på den andra flaskan. När den flaskan väl var tömd bjöds hela gänget med till hans hem där det skulle badas i poolen. Även Hans var medbjuden och det gick vilt till, så till den milda grad att herrn' i huset på stående fot förlorade sin hustru då hon fick nog, packade sin väska och tog sedan ut skilsmässa.

Att driva pub är inte ett yrke – det är en livsstil.

Inte tusan blev pubvärdens rik på sin pub annat än på upplevelser, dock gick det under

storhetstiden stundtals riktigt bra. Hans var under flera år Åbros största kund på Gösser. Han sålde, när det var som bäst, 60.000 liter öl per år! Men så hade han ju också ca 50 anställda!

Hans lämnade puben 1996 efter nästan 20 år. Kort därefter var det en stammis som Hans träffade på byn som sa – Konstigt man kan sakna en sån sur gubbe!

Efter Hans Fröslev kom sedan en handfull olika krögare som enligt mitt tycke inte levde upp till den goda standard som varit de första dryga 25 åren. Uppenbarligen tyckte inte heller Näsetpubliken det heller för de flesta (om inte alla) gick i konkurs.

Nu har ju dessvärre puben stått för fäfet i flera år och frågan är ju vad som skall ske härnäst! Jag själv önskar såklart att den härliga miljö och pubanda som fanns förr fick återuppstå i en renoverad The William Shakespeare Pub. Återstår att se om mina önskningar kan gå i uppfyllelse!

Innan vi lämnar vårt möte med Hans Fröslev som så generöst hjälpt till med underlag för att jag skulle kunna skriva denna artikel säger han: – Ja det var stundtals mycket tufft att vara pubägare. Puben kostade mig tre äktenskap.

Jag avslutar med de bevingade orden som såväl Bent som Hans sa varje kväll strax innan stängning, vilket enligt engelsk tradition var kl. 23: »Ladies and Gentlemen – Time please!«

*Text: Mikael Ståhlfors
Bildbearbetning: Sten Blomgren*

Höllviken Atlet Club och Formtoppen

Idrott är också kultur, sägs det. Formtoppen, denna institution i kommunen har med rätta uppmärksamhets vid åtskilliga tillfällen, inte bara i lokalbladen. Även morgon- och kvällspress har ofta publicerat artiklar. Gemensamt för dessa är att de typiskt tagit avstamp i antingen specifika initiativ, händelser eller personporträtt. Som kontrast väljer vi här att skildra resan inklusive de utmaningar, förhandlingar, genombrott, konflikter och segrar som är ack så oundvikliga när man förenar eldsjälares ideella arbete med kommunala pålagor, finansiering, partnerskap, konflikt och egenintresse.

Först en hastig tillbakablick: Runt 1980 öppnade fritidsgården vid Sandeplanskolan. Det bjöds biljard, pingis, skytte och innebandy. För de mindre sportorienterade fanns kiosk, hantverkspyspel på olika former och givetvis olika sällskapsspel.

Trots att racketar, bollar, spelpjäser och diverse tillbehör hade makalös förmåga att försvinna eller gå sönder, funkade det ganska bra på det hela taget. Men så fanns det även en rudimentär styrketräningslokal i källaren. Här kunde Sandeplans högstadieelever välja just »styrketräning» som fritt valt arbete, en möjlighet att under en lektionstimme per vecka förkovra sig inom någon hobbyverksamhet man gillade,

Det fanns även golf, foto, textilarbete, matlagning med mera, men styrketräning var populärt i samband med puberteten och den kroppsmedvetenhet som följde därpå.

Parallellt med skytte och innebandy hade boxningsverksamhet startats och det var med dessa

Höllvikens Atlet Club (HAC) skulle samsas när den senare bildades, år 1987. Grundarna var Per Christiansson, i sanning ett välkänt namn i Formtoppensammanhang, samt Stefan Delcomyn, Henrik Månsson och Johan Lundberg. Även »Bosse», fritidsgårdens dåvarande chef, hjälpte till på resan.

Syftet med HAC var då främst att äska medel från kommunen för inköp av bättre fria vikter och maskiner för att ersätta de befintliga, budgetdoftande installationerna. Man lyckades få medel för de nya inventarierna beviljade från kommunen, allt förlöpte mer eller mindre enligt plan under några år, och tillsammans med boxningen tog man på 1990-talet helt över driften av inrättningen i fritidsgårdens källare.

Styrkelyft hade med tiden blivit en del av verksamheten, man tävlade framgångsrikt och ordet medaljregn är alls ingen överdrift. Denna utveckling var mycket tack vare en inflyttad

schweizare vid namn Daniel Fässler som talade svenska med en schweizertysk brytning som gjorde att han lät som en gotlänning! Daniel var därtill en mycket duglig styrkelyftare, så pass att han blev uttagen till svenska landslaget, och inte förrän vid landslagssamlingen förstod förbundet att han var just schweizare och inte gotlänning!

Så med moderniserad utrustning eller ej, att fritidsgårdens källarlokal hade sina brister stod alltmer klart för alla inblandade och den skulle på sikt aldrig komma att räcka till i dessa eldsjälares världsbild. Tiden som följde innebar således intensivt letande efter större, bättre och inte minst fristående alternativ.

Flera flimrade förbi under åren. Så kikade man bland annat på Tage Nilssons gamla ICA-butik och bageri i hörnet Möllevägen/Gamleväg. Familjen Nilsson lämnade dessa lokaler 1989, varefter ny ägare drev butiken några år. Sedan hände inte mycket där, med undantag för en

Göran Holm och Per Christiansson när det börjar dra ihop sig. Foto: Per Christiansson privat.

Höllviken Atlet Club och Formtoppen

tillfällig golfutrustningsoutlet.

Men det föll på att det fanns andra planer för marken (läs: bostäder). Lokalerna vid gamla idrottsplatsen (ungefär där JM:s nya, funkisinspirerade lägenhetshus längs väg 100 återfinns i dag) granskades också, men kommunledningen menade att lokalerna även där var rivningsfärdiga och därmed var det slutdiskuterat. Blickarna riktades även mot den gamla telestationen i svängen alldeles i början av Gyavägen men denna diskvalificerades tämligen omedelbart på grund av asbestförekomst. Telestationer kunde ju icke tillåtas brinna ned!

Men vid tennishallarna, inte långt från nämnda telestation såg man en ny öppning. Tanken här var en kombinerad ansats tillsammans med Friskis & Svettis och några andra aktörer mellan vilka ansvaret för driften skulle delas. Av olika skäl hoppade emellertid en efter en av och projektet rann ut i den berömda sanden.

I samband med detta tröttnade Per Christiansson och började på allvar i stället umgås med tanken att bygga något eget. Då infann sig ju omedelbart frågan Var? Just detta synnerligen centrala spörsmål var dock inte så utmanande som man skulle

kunna tro. Per körde nämligen ofta mellan hemmet i byn och föräldrahemmet på Granvik och sneglade då åt vänster i höjd med där Stora Hammars skola låg vid tiden. Tanken att anläggningen skulle ligga där någonstans slog rot och som ett första steg skrevs avtal med markägare Ringdahl. Året var 1999 och HACs medlemsantal uppgick till 242. Vid det här laget fanns det inte mycket till vare sig plan eller pengar, men det stod alldeles klart att 242 själar var på tok för få. En första uppskattning indikerade att 600 betalande medlemmar var möjligt att nå inom överskådlig tid, men inte heller detta antal var egentligen tillräckligt.

Men i alla fall, markfrågan var trots allt löst och nu kunde jakten på finansieringsformer börja på allvar. Swedbank var den aktör som kontaktades i andan "Jag har en bra idé. Jag vill bygga ett gym i Höllviken och måste låna pengar". Försiktigt uttryckt landade tanken inte helt bra där och då, men bankchefen gav i alla fall tipset att söka kommunal borgen. Sagt och gjort, Per hade ett nytt kall och sprang ner kommunhusets väggar i frågan men stötte på patrull gång på gång.

Det slutade med att han kontaktade självaste Göran Holm direkt och se, denne vid tiden

minst sagt inflytelserika person såg potentialen, borgensavtalet kunde till slut realiseras och första spadtaget togs senhösten 1999. Nu skulle det byggas träningsanläggning! Man hade emellertid fått låna mindre än kalaset kostade och långtgående, egna insatser var av nöden för att det skulle lyckas. Man gjorde alltså väldigt mycket själva, till exempel att gräva ut för grunden, lägga golv och måla takstolar.

Stefan Jönsson genom företaget Trellegräv AB förtjänar här att nämnas, då man ställde upp mer eller mindre ideellt i samband med vissa, tyngre jobb.

Året efter färdigställandet, det vill säga 2001, hade föreningen knappt en krona kvar. Det kommunala borgensåtagandet på 3 miljoner bar respekt med sig, och under en tid betalades löner ut med privata medel. I sanning ett hedervärt agerande, men lyckligtvis har finansiärerna nu fått tillbaka dessa utlägg.

Inte minst tiodubblades de första 242 medlemmarna under de två år som följde på byggets färdigställande. Denna expansion var så hastig att den drog till sig misstankar, så pass allvarliga att Riksidrottsförbundet krävde revision av medlemsantalet! Allt visade sig dock vara helt i sin ordning och det hela bedarrade. Men vi har här ytterligare en indikation på att framgångssagor oftast kantas av konflikt och sura miner mellan varven.

Tack vare sponsoravtal med Toppengallerians Paul Bertilzon de första 15 åren och samutnyttjande av marken, gavs ömsesidiga och väl så viktiga fördelar, inte minst för våra Formtoppen-hjältar. Denna lösning under-

Som det en gång var. Formtoppen i vardande. Foto: Per Christiansson privat.

– en resa över snart 40 år.

PROGRAMPROFILER.

Alla aktiviteter.

AEROBIC-Bas: 60 min
Lätta kombinationer med många repetitioner. Kondition lätt/medel. Utmärkt för dig som är nybörjare.

LOW: 60 min
Svårighetsgrad: medel. Passet är uppbyggt utan hopp, du har alltid en fot i golvet. För dig som tränat aerobic tidigare.

LOW-Plus 60 min
Renodlat konditionspass utan hopp. En rolig utmaning för dig som tränat tidigare.

LOW-HIGH: 60 min
Svårighetsgrad: medel. Koreografi med och utan hopp och ett något högre tempo än low. För dig som tränat tidigare.

LOW HIGH-Plus: 60 min
Renodlat konditionspass med högt tempo. En extra utmaning för dig som tränat regelbundet. Mycket hopp och kombinationer.

STEP-Bas: 60 min
Här använder du en Stepbräda. Du får lära dig grundstegen med lätta kombinationer och många repetitioner. Stegfortyrtningar upp och ner på brädan. Kondition lätt/medel. Bra pass för nybörjare.

STEP: 60 min
Medelkondition med kombinationer upp, ner och runt brädan. För dig som tränat Step tidigare.

SOS (Step-up och styrka): 90 min
Svårighetsgrad: medel. Konditionspass på stepbräda i 35-40 min därefter 25-30 min styrka för hela kroppen. Tufft och roligt, en verklig utmaning.

BODY PUMP-Teknik: 30 min
Här lär du dig rätt teknik för styrke-

övningarna i Body Pump. Du undviker skador och får maximal effekt på övningarna.

BODY PUMP: 60 min
Ett renodlat, enkelt och effektivt styrketräningspass. Du tränar med en lättare skivstång i grupp, till peppande musik. Instruktören hjälper till med rätt vikt.

GYMPA-Plus: 60 min
Intensivt gympass till drivande musik. För dig som är vältränad. Gympan förutsätter bra kondition, bra rörlighet och starka muskler som klarar hög belastning.

SPINNING-Bas: 45 min
Ett lättare pass för nybörjare där du lär dig spinningtekniken. I passet ingår en konditionsdel med enklare rörelser.

SPINNING: 60 min
Ett effektivt pass där skiftande tempo och motstånd blandas med varierande rörelser och intervaller.

SPINNING-Plus: 75 min
Ett intensivt spinningpass för dig som redan tränat spinning ett tag. Här får du jobba växelsvis med styrka och tempo. Mycket intervallträning. Tyngre motstånd.

SENIORGYMPA 60 min
Gymna tränat för seniorer men även äldre utmärkt för dig som vill komma igång.

UNGDOMSAEROBIC 60 min
Endast för dig som är 12-14 år. Aerobic anpassat för människor som fortfarande växer.

KROPP&BALANS 60 min
Vårt främsta program fokuserar mest på kondition och styrka, men på ett Kropp & Balans pass tränar vi rörlighet, styrka och kroppskontroll. En anmärkningsvärd linje.

VECKOSCHEMA.

Alla aktiviteter.

AEROBIC OCH GYMNA Måndag
10.00 SeniorGymna Curt ✨
17.00 Low Anna
18.05 Aerobic Bas Magdalena
19.10 Gymna plus Lars
20.15 Body Pump Maria

Tisdag
10.00 Body Pump
Eva-Lena
17.30 Low-High Maria
18.35 SOS Ina
20.15 Kropp & Balans ✨
Lotta

Onsdag
17.00 Body Pump Maria
18.10 Step-bas Anna
19.15 Low Malin

Torsdag
18.00 Low-High plus Annika
19.10 Gymna plus Lars
20.15 Body Pump
Eva-Lena

Fredag
16.30 Aerobic bas Maria
17.35 Step Malin

Lördag
10.00 Low plus Lotta/Camilla
11.10 Body Pump Ina
12.15 Body Pump Teknik Ina

Söndag
15.15 Ungdoms-aerobic ✨
(12-14 år) Camilla
16.30 Low-High Annika

SPINNING Måndag
17.45 Spinning Terese
19.00 Spinning Plus Mia

Tisdag
19.00 Spinning Bosse

Onsdag
17.45 Spinning Terese
19.00 Spinning bas Malin

Torsdag
17.45 Spinning Bas Maria
19.00 Spinning Plus Lasse T

Fredag
17.15 Spinning Anna

Lördag
9.45 Spinning Malin

Söndag
16.40 Spinning Bas Bosse
✨ J) Höstens nyheter!

Ring 040-45 48 42 för bokning av pass med styrketräningsinstruktör.

Drick mycket innan ditt träningspass. Ta för vana att alltid ha med en flaska vatten på passet och gärna en frukt som du äter direkt efter. Boka ditt pass på tele 040-45 48 42, eller direkt på www.formtoppen.nu

SOLEN LYSER ALLTID PÅ FORMTOPPEN.

När solen inte lyser ute finns det toppmodern solarium på Formtoppen, som levererats av Oasis Solarium.

Välkommen att beställa tid på tel 040-45 48 42.

OASIS SOLARIUM
www.solarier.com

Första programmet, anno 2000. Solarierna är nu borta som ett steg i att minska utseendehets. I samma anda har speglar och vågar med tiden också försvunnit, initiativ som skildrats av både Sydsvenskan och Aftonbladet.

lättade såklart för den fortsatta utvecklingen av verksamheten och vi noterar att den första tillbyggnaden kom till år 2003 i form av en inomhusbalkong för motionsredskap samt en utökning av konditionsdelen.

År 2006 tillkom en ny entré, en ytterligare våning och totalt hela 900 m². Utformningen av entrén krävde en del kreativitet för att realiseras, och då äsyftas primärt inte rent tekniska lösningar, det fanns återigen finansiella utmaningar. Men det gick!

Redan innan flytten från källaren stod det klart att namnet Höllvikens Atlet Club inte lirade fullt ut med alla, möjligen allra minst med äldre damer. Tillsammans med att verksamheten

nu hade breddats väsentligt, krävdes ett annat namn och det i sammanhanget lysande förslaget Formtoppen tillskrivs Anne Wall och det juridiska namnet är numera Formtoppen Atlet Club.

Den allra första loggan var en spin-off på ICA Toppens, med ordet Form tillagt, men det visade sig i denna veva så passande att en person Per nyss anställt hade en bror som var professionell inom marknadsföring och grafisk layout. Hans namn var Arne Wickström och han erbjöd sig att hjälpa till utan ersättning. Då herr Wickström var en sann Art Director var han vanligen iklädd T-shirt. Så även den första gång han och Per C. träffades, varvid den senare fann

sig synnerligen obekvämt i den inte alltför kostbara kostym han ifört sig dagen till ära.

På bilderna ser vi exempel på några tidiga trycksaker med den nya loggan, vilken Arne Wickström alltså förfärdigat kostnadsfritt. Denna har varit oförändrad sedan våren 2000 och han utformade även de första annonserna. Detta samarbete fortsatte tills han hemskt nog försvann i samband med tsunamin i Indiska oceanen julen 2004. Frid över hans minne.

Världen snurrar dock på, tragiska olyckor till trots, och år 2010 var det dags för en ny anläggning – vid Bäckatorget i Skanör. Liksom i samband med planerna i Höllviken höjdes skeptiska röster då platsen vid det laget ibland benämndes »Dö-

Höllviken Atlet Club och Formtoppen

dens torg». Ekonomin ansträngdes alltså återigen, så till den grad att man tvingades prioritera mellan fakturor och det var segt i Skanör i början, men det vände även här.

Verksamheten kom snart i gång på allvar, det välkända mätetalet »cashflow« utvecklades åt rätt håll och Skanördelen lever i dag i högsta välmåga. Den har till och med högre beläggning per m² än Höllviken.

Nu var det drag på riktigt och året därpå, alltså 2011, fick man utmärkelsen Årets Gym i Sverige vid Fitnessfestivalen i Göteborg. En mäktigt stolt och rörd verksamhetschef representerade och mottog priset på plats. Åran var naturligtvis det tyngsta, men han fick även motta »Guldhjärtat«, en påkostad glasskulptur med infattat bladguld.

O tack är som bekant världens lön, och ett tragiskt-ironiskt exempel på detta är att året efter Årets-Gym utmärkelsen ägde ett övertagandeförsök rum under mer eller mindre kupppartade former.

Den förening som låg bakom hade helt enkelt en annan syn på hur olika verksamheter skulle

prioriteras. Som ett led i detta dök ett tresiffrigt antal av deras medlemmar upp vid årsmötet, att jämföras med de 25–30 personer som vanligen närvarar! Men med djungeltrummornas hjälp lyckades man stävja det hela och mobilisera ett än större antal själva. Resultatet var att över 200 personer närvarade vid årsmötet och valberedningens ursprungliga förslag till styrelsesammansättning kunde trots allt röstas igenom!

Formtoppens resa har alltså omfattat turer som inte står de värsta börsbolag efter, men ingen framgång utan vissa farthinder längs vägen! Härvid väljer vi emellertid att dra en diskretionens slöja över ytterligare detaljer och återvänder till de roligare delarna.

Då Formtoppens ledning var av uppfattningen att även invånare i andra kommuner skulle kunna bättra på flåset, riktades blickarna mot Västra Ingelstad. Här fanns passande nog också en lokal, på den gamla skolgymnastiksalens grund. Här krävdes dock omfattande renovering och ombyggnad.

Historien upprepade sig när

Utmaningen 2003, då Susanne Ljungskog inte helt oväntat vann.

man ställdes inför oanade utmaningar. Denna gång av mer teknisk natur, när man skulle ta upp ett hål i en vägg. Detta tog två veckor i stället för kalkyletrade två dagar och det gick lös på cirka fyra gånger så mycket som tänkt. Åtskilliga var de sågklingor som gick åt när det visade sig att väggen mest bestod av granitblock. Men 2017 stod även denna anläggning klar och omfattade då också förvandling av en gammal tennisbana till två nya padelbanor. Profilen mellan de tre anläggningarna är sedan dess proffsigt gemensam.

När vi så rör oss in i 2019 var det dags att uppdatera ventilationen i Höllviken. Denna hade varit underdimensionerad och man gick all-in med ett kraftfullt, specialbeställt AC-aggregat. Denna miljonorder levererades i februari 2020 och strax efter hölls ett första byggmöte. Läsaren reflekterar här kanske kring timingen ... strax därefter slog Covid-pandemin till med full kraft. Då aggregatet var skräddarsytt, kunde det inte returneras men leverantören var föredömligt storsint och sa »betala när ni kan«.

Vä: program år 2000, det första som gavs ut. Mitten: 2005 års program vittnar om formuleringsglädje! Hö: första programmet med foto. Tjejen på bilden heter Anna Anfjord och året var 2007. Per ville fotografera henne i ett rapsfält. Någon hörde det som »raffset« och det hettade till ett ögonblick innan missförståndet klarades upp!

– en resa över snart 40 år.

Denna dyrgrip stod utomhus till en början, givetvis ohållbart i längden, och man bestämde sig för att montera själva. Detta var en ytterligare en insats som pushade den ideella välviljan till sitt yttersta, men det gick – och midsommarafton 2020 drogs kylan i lokalerna på för första gången!

Pandemin medförde tyvärr allvarligare stålbad än ventilationskrux. Vid tiden för virusets ovälkomna inklampande hade man närmare 100 anställda, varav 15 på heltid. Alla utom tre av dessa 15 sades under förtvivlade former upp i april 2020 och det var så illa att styrelsen övervägde att stänga verksamheten. Per och personalen lyckades övertyga styrelsen om att så icke fick ske.

Det var utmanande på riktigt, inte minst slet de ständiga omställningarna som följde på Folkhälsomyndighetens många direktiv, men då de flesta hade långa uppsägningstider lyckades man hålla sig flytande och glädjande nog kunde alla återanställas när väl pandemin klingade av!

Året före det gick coronavirus i maskineriet, räknade man ca 7 500 medlemmar men tappade ca 1/3 i samband med pandemin. Många fortsatte dock att betala av ren lojalitet och när detta skrivs närmar man sig, med 7 300 medlemmar, den tidigare toppnoteringen. (På ett sätt är det faktiskt fler, då de 800 utfärdade sommarkorten inte kräver medlemskap längre.)

Vi rundar av denna odysse med ett par exempel på mer tillfälliga initiativ och börjar med landsvägscyckling. Denna aktivitet har till och från varit en del av Formtoppens erbjudande och man har arrangerat tävlingar

som exempelvis att cykla så många varv man hinner på 60 minuter runt Kungstorp och ICA Toppen.

Trycksaken här intill är som synes från 2003, när man lyckades engagera världsmästarinnan, tillika bragdguldsvinnaren Susanne Ljungskog (som Per Christiansson varit manager för). Inte helt oväntat tog Susanne hem segern och evenemanget var till och med uppe i SVT:s Sportspegeln! Man körde detta upplägg även 2004, men det blev ingen förlängning. Dels krävdes för mycket arbete och i och med Toppengallerians uppförande, försvann dessutom den yta man använt för tillhörande tält och festligheter.

En mer tragikomisk händelse hittar vi i den gång man arrangerade en kick-off för Malmö Redhawks inför ishockeyns säsongstart för cirka 20 år sedan. Hela laget kom och utrustades med en karta med instruktioner.

Det handlade om att i lag om tre, springa till vikingaby, hämta upp en kanot och paddla längs Höllvikenbukten mot kanalen. Då kanoterna bara rymde två personer, skulle en springa längs stranden. Lik förbaskat satte sig alla tre i dem, varpå det urartade och Sjöräddningen fick göra skäl för sitt namn den dagen. En efter en fick fiskas upp och man nödgades avbryta hela äventyret. Sammantaget är emellertid framgångsexemplen långt fler under dessa snart 40 år som gått och Kulturföreningen Calluna avslutar med varm önskan om fortsatt framgång i framtiden. Det känns tveklöst som att manegen är väl krattad för detta.

Avslutningsvis vill undertecknad rikta ett stort tack till verksamhetschef Per Christiansson för att ha investerat värdefull tid i samband med denna artikels tillkomst.

*Text och bildbearbetning:
Sten Blomgren*

QR-kod direkt till Callunas hemsida!

Skanna koden med mobilens kamera, så kommer du direkt till vår hemsida!

Där finner du alla numren av På Ljungen, och kan även söka efter artiklar.

Här finns även vissa av våra böcker som pdf-filer, så att de går och ladda ner för läsning.

Dessutom finns där vår bildbank med cirka 2 000 bilder över Falsterbonäset. Alla de utställningar vi haft i montern på Toppen Gallerian.

Du har väl märkt att monterarna är flyttade till gången mellan ICA och Galleria. Mitt emot uppgången till biografen.

Det kom e-post ...

... till styrelsen. Avsändare var Sven Edelberg som hade historier att förtälja och frågor att ställa.

Sven berättade att han som nybliven pensionär börjat intressera sig för släktforskning och därvid funnit hans farfars far Lorentz Edelberg (1851–1926) under 1910-talet hyrt sommarnöje i Kämpinge.

I ett fotoalbum från farfars far fanns bilder på ett ganska stort, påkostat hus i Kämpinge som han skulle ha hyrt. Sven, hemmahörande i Göteborgstrakten, skulle på sommarsemester till Skåne nu i somras och var nyfiken på om huset fanns kvar och hur omgivningarna såg ut, speciellt som han aldrig förr varit på Falsterbonäset och det i hans gamla fotoalbum (som vi senare skulle få ta del av) fanns ett flertal foton från både Kämpinge by och stränderna. Albumet innehöll även vissa bilder från Falsterbo.

Via webben fick han kontakt med Kulturföreningen Calluna och man får säga att det blev Bingo på flera vis. I boken om Kämpinge som vi gav ut 2007 finns en notering om att familjen Edelberg bodde i hörnet Rosenvägen och Violvägen. Kunde det vara detta hus som Sven hade bilder på ... ?

Först lite bakgrundsinformation: Sven fick klart för sig att Lorentz Edelberg var lite av en kändis, vilket vi skrivit om redan i På Ljungen nr 30.

Följande finns att berätta: Lorentz Edelberg var kontraktsprost i Eslöv av Lunds Domkapitel,

vurmade för att barn skulle få komma ut på landet en tid under sina sommarlov och hyrde sommarvistelse i Kämpinge sedan 1912. Prosten, som var engagerad i Eslövs skolor, tog först skolbarn i privat regi från Eslöv till Kämpinge för 14 dagars sommarvistelse. Detta skedde troligast i huset som det finns gamla bilder på. Efterhand startades i Eslöv en kommitté för att ordna en sommarkoloni för barnen. År 1917 hyrde man i ett annat hus närmre havet en lägenhet med ett större och två mindre rum, kök och vind till en årshyra av 230 kronor. Hyresvärd var familjen Lars Berglund och lägenheten var en del av det hus på Fiskarevägen som kom att bli kafé Pilevallen. Huset finns förresten fortfarande i familjen Berglunds ägo.

Denna sommarkoloni kom att bli en av landets första och utvecklade efterhand genom att Prosten Edelberg fick arrendera ett tunnland i hörnet Collins Väg, Klockarevägen och Ängdalavägen. Arrendet övergick i ägande och 1922 stod sommarkolonin med plats för 120 barn färdig samtidigt som Eslövs kommun tog över ägande och regi. Eslövs kommun

Från Eslövs sommarkoloni.

kom att driva verksamheten i samma byggnad fram till mitten av 1980-talet då Judiska Församlingen tog över och fram till mitten av 2010-talet drev koloniverksamhet för sina medlemmar. Vi är många som minns den till ytan stora, 1 ½ plans träbyggnaden med mängder av stora spröjsade fönster. Idag finns det ett antal nybyggda villor på tomten.

Tillbaka till nutid:

Sten Blomgren och Björn Nilsson från Kulturföreningen Calluna stämde träff med Sven Edelberg och hans sällskap i samband med deras sommarbesök på Falsterbonäset och gick igenom dennes gamla familjefotoalbum. Ett av familjens badfoton från tiden för första världskriget syns här bredvid. Efter trevlig sittning gav vi oss ut i Höllviken och besökte först platsen där Eslövs sommarkoloni alltså legat fram till 2010-talet. Sedan fortsatte vi ner till Kämpingestranden, vilken det alltså fanns flera foton av.

Känslan är historiskt tung när man mer eller mindre kan stå på exakt samma plats och blicka

ut över samma motiv som där de ca 107 år gamla bilderna tagits.

Avslutningsvis begav vi oss till Kämpinge gamla bykärna och minsann om inte huset som Edelbergs hyrt på 1910-talet stod kvar stod kvar än i dag! Trots en senare, mindre tillbyggnad och några smärre förändringar så var det definitivt rätt hus men tyvärr var ingen hemma när vi knackade på.

Alla lämnade trots detta vårt möte nöjda och glada, Sven Edelberg laddad med nya intryck och kunskap om sin farfars fars göranden i Kämpinge och Höllviken, varav en del var helt nytt för honom, och vi från Kulturföreningen Calluna med mer kunskap om de män-

niskor som en gång verkat på Falsterbonäset.

Sommaren 1917. En långandes, sjungandes ra' (citrat ur Sven Edelbergs fotoalbum).

Björn Nilsson

Maja Berglund vid sitt café Pilevallen.

Gatu- och vägnamn del 13

Med början i På Ljungen 74, berättar vi under vinjetten »Gatu- och vägnamn« om bakgrunden till varför våra lokala gator och vägar heter som de heter.

Som underlag använder vi två publikationer Vellinge kommuns Stadsarkitektkontor gett ut, 1993 respektive 1996. Författare till dessa historiskt viktiga dokument är eldsjelen Lars Dufberg från Falsterbo. Det är alltså ur dessa vi plockar informationen nedan. Urval av Ola Freij. God läsning!

Skolgatan, Falsterbo

Återfinns redan på 1882 års stadsplan för Falsterbo. Vid slutet av 1860-talet byggdes här den skola vilken med stor möda räddades vid branden i juli 1911, med revs redan året därpå. På samma plats byggdes 1913 en ny skola, som nu är församlingshem sedan 1975.

Skoltorget, Falsterbo

Återfinns på 1882 års stadsplan för Falsterbo, men är där endast

betecknat som Torg. Storleken var då betydligt mindre än nu. Bebyggelsen söder om torget var mer utsträckt än den nuvarande och dessutom fanns på torget ett mindre kvarter med ett hus. 1896 brann både bebyggelsen på torget och i kvarteret närmast söder därom, varefter torget fick sin nuvarande utsträckning. Vid norra sidan av torget finns församlingshemmet, tidigare Falsterbo skola.

Skomakarvägen, Falsterbo

Inom Falsterbo Vång. Syftar på trollskomakaren som levde under påronträdet.

Småskiftesvägen, Falsterbo

Inom Falsterbo Vång. Utgjorde tidigare södra delen av Ärlavägen. Efter de jordstycken i Falsterbo Vång, som kallades »Småskiftena« och omfattade 55 tegar. Småskiftena låg dock inom området söder om Dammsagervägen, varför namnet egentligen är felplacerat.

Spelabäcksvägen, Skanör

Namnet skulle egentligen vara »Spelarebäcksvägen« eftersom det härrör från den bäck – »Spelarebäcken« – som förr rann genom området mellan Östergatan och Vånggatan samt därefter åt väster över Bäckatorget och Axelsons Torg för att slutligen mynna i vattensamlingarna väster därom. Namnet på bäcken uttalades förr »Spillarebäcken«.

Stadsallén, Falsterbo

Utgör fortsättningen på Södergatan utanför stadsplane-gränsen fram till stationshuset (nuv. Konsthallen). Gatan byggdes och breddades i samband med järnvägens tillkomst 1904, tidigare hade endast funnits en smal markväg ut till »Stadens jord«. Enligt överenskommelse med Hvellinge-Skanör-Falsterbo Jernvägsaktiebolag underhölls den av bolaget fram till mitten av 1930-talet.

Stefan Löfvings väg, Skanör

Inom Skanörs Store Vång.

Stadsallén i Falsterbo.

Druidlundens sommarhem 1930. Det kostade mellan 1:25 och 1:75 per dygn och bädd, beroende på vilket av de sju rummen man önskade.

Efter kaparkaptenen Stefan Löfving, född i Narva 1690, död vid nära 90 års ålder på Hommanäs vid Borgå i Finland. Mellan sina kupper mot danska skepp i Öresund, 8/5–30/6 1717 bodde han hos en löjtnant Turitz i Skanör. Den 7 april 1718 drabbades han av en »ohörd orkan« då han skulle passera Falsterbonäset. Eftersom han inte kunde komma förbi Falsterbo rev lät han styra på grund. Från revet fördes han med sin jakt och sitt folk mot Måklappen. »Om aftonen var vi ett stycke från sandbacken bortförda av sjön, och var helt torrt till Falster, som förr var stort vatten emellan; jag lopp då till byn efter hästar och folk, som oss hjälpa skulle, och som de voro till jakten, steg vattnet åter så, att de med livsfara salverade sig med hästar (april den 8 dito)«.

Stenbocks väg, Höllviken
Vägen finns första gången

redovisad som en planerad väg på en byggnadsplan från 1944. Då vägen slutligen skulle byggas var Höllvikens befolkning delad i två läger – för och emot vägen – och mellan de båga grupperna stod striden het. Bland annat förekom uppenbart sabotage av vägmaskinerna med bland annat sand och grus i drivmedelstankarna. Trots detta kom vägen – under arbetsnamnet »Planväg 44« – till utförande. Sitt slutliga namn har vägen fått efter de rudimentära resterna av »skansar« från Magnus Stenbocks tid (Skånes guvernor 1705–1710), som finns invid den nya sträckningen för väg 100. (Se På Ljungen 82)

Stinsgången, Falsterbo
Belägen inom den nedlagda järnvägens bangårdsområde. Namnet syftar på den siste stinsen i Falsterbo – Stig Mårtensson – som tillhör den första omgången inflyttade i husen utmed Stinsgången.

Stjernbergs sträte, Skanör
Beläget strax invid Skanörs Lotsstation. Namnet syftar på

den förste chefen för Öresunds Södra Lotsplats, överlotsen Fredrik Stjernberg. Öresunds Södra Lotsplats organiserades på 1870-talet och Stjernberg var den förste som bebodde nybyggnaden vid »Brythusbacken«.

Stjärnbovägen, Höllviken
Inom »Brorslundsområdet«. Namnet lär vara efter en sommarstuga – »Stjärnbo« – som fanns vid vägen. Kan även vara efter fastigheten »Stjärnboet nr 1« vid Stjärndalavägen.

Stjärndalavägen, Höllviken
Inom »Brorslundsområdet«. Mellan Stjärndalavägen och Ljungdalavägen – med västlig gräns mot Klockarevägen – fanns en fastighet med namnet »Stjärnboet nr 1« om 1,3 ha. På fastigheten – ägd av föreningen Sjustjärnan – hade Druidorden en byggnad, kallad »Druidlunden«. Byggnaden finns fortfarande kvar som andra hus från Klockarevägen.

Storvägen, Ljunghusen
Inom »Ljungskogens Strandbad«, där vägen bildar en centrallinje i nord-sydlig riktning. Utmed Storvägen fanns förr en spårbunden led, som trafikerades av den legendariska, hästdragna »Trallan«. Hästarna var tre, den vita Stina och de två bruna med namnen Rappe och Kotlett (hette egentligen Collette, men kallades Kotlett!). På »trallan« fraktades såväl sommarhusens innevånare som för dem nödvändiga varor mellan järnvägsstationen eller speceriaffären och hemmet.

Sveavägen, Höllviken
Inom »Strandskogen«. Efter

sjuksköterskan Svea Henriksson, hustru till provinsialläkaren med. lic. A Henriksson. Svea var en av de första bebyggarna vid vägen.

Södra Ljunghusvägen, Ljunghuset

Inom »Ljungskogens Strand-bad«. Vägen leder till Södra Ljunghuset (nu Ljungens Golfklubbs gamla klubbhus), uppfört 1850 som bostad åt väktaren av nyplanteringarna på »Gråbackarna«. Se även Corfitz Beck-Friis väg. Om livet i »Södra Ljunghuset« berättas i romanen »Ljunghuset, berättelser från öde strand« av Nils Wilhelm Lundh.

Tremansvägen, Höllviken

Inom »Strandskogen«. Vägen tillkom på initiativ av tre herrar – Johan Lindberg, Emil O Möller och August Green – som alla tre sommartid bodde i trakten av Länsmansvägen och Möllevägen. Den lades ut på ett skifte som med bara cirka 11 meters bredd sträckte sig från Collins väg till Östersjöstranden och som de gemensamt ägde inom Kämpinge nr 15. Via vägen – som på det viset fick sitt namn – kunde de på egen mark söka sig till sina badhytter vid Kämpingebukten. En annan – och mer fantasi-

full – version skulle vara att vägen var så smal att den endast rymde tre man bredvid varandra. Smalt var visserligen skiftet, med ändå inte så smalt.

Trulsibrunnsvägen, Höllviken

Vägnamnet föreslogs samma år i Villaägareföreningen bytas mot Örnäsvägen, ett förslag som dock avlogs. Inom »Höllvikstrandsområdet« och »Trelleborgsområdet«. Mitt för vägens anslutning till Falsterbovägen ligger ett av de äldsta husen i Höllviken, en gång bebott av Truls Andersson (1825–1910). Om honom berättar författaren Anders Petter Eriks-son i »Ett litet Julhäfte« (Malmö 1879) att »Sjelf hade han i sin ungdom försörjt sig med nålen, men tyckte liksom den hjeltemodige skraddaren i sagan, att yrket var för skamligt för en man, hvarför han slagit sig på att fiska torsk i stället.« Huset fanns

Truls i brunnens hus på Falsterbovägen.

redan då, och författaren skriver att »Ditt hus var för hvardagligt för att kunna bli förevigadt, men må ditt namn gå till efterverlden, du hederlige och treflige Truls Nilsson!«

Av någon anledning har författaren givit Truls efternamnet Nilsson, i verkligheten var det emellertid Andersson, vilket kunnat verifieras i kyrkböckerna. Truls namn blev förevigat genom tillägget »i brunnen«. Det tillägget fick han, eftersom han – till förbipasserande resande – för en ringa slant tillhandahöll läskande drycker, som för dess kylning hölls nersänkta i brunnen. Bland annat serverades under en period »smällkork«, champagne av finaste märke, som bärgats från ett förlist fartyg på väg med den ädla drycken från Frankrike till ryske tsarens hov.

På Ljungen ges ut av
Kulturföreningen Calluna

Styrelse

Christian Kindblad
Gunilla Jerndell
Göran Lindgren
Sten Blomgren
Björn Nilsson
Mikael Ståhlfors

Redaktör

Christian Kindblad

Ansvarig utgivare

Göran Lindgren
Ljungsäterstigen 5
236 41 Höllviken

Grafisk form

Christian Kindblad

Tryck

Seriearkivet, Malmö

Adress

Christian Kindblad
Kulturföreningen Calluna
Kungsgatan 27 A, 212 13 Malmö

Callunas e-post & hemsida
kassor@calluna.nu
www.calluna.nu

Medlemsskap

Sätt in 200 kr på vårt konto
bankgiro 5470-1248

Tidningen utkommer
med 3 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, *Calluna vulgaris*

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN